

A JELEN IFJÚSÁGA A JÖVŐ VALÓSÁGA!

Az egyetemeken, főiskolákon oktató fiatalok 65 százalékának nincs saját lakása. A gyakoronokok és tanársegédek idősebb oktató társaikhoz viszonyítva aránytalanul sok társadalmi, közéleti tevékenységet végeznek. A munkahelyi vezetés többnyire egyoldalúan a tudományos szakmai eredményeket „honorálja”, veszi figyelembe az előléptetéseknél, béremeléséknél. A besorolási határok által biztosított lehetőségeket a tanársegédeknek használják ki a legkevésbé (a tanársegédek átlagbére az alsó határtól felfelé 39%-ra, az adjunktusoké 61%-ra, a docenseké 55%-ra, az egyetemi tanároké 75%-ra van). Erdekképviseltek az intézmények többségében megoldatlan...

Furcsa ellentmondásokkal terhelt és sok visszásságot szülő tények. A fiatal oktatók körében sokat vitatott problémák. Olyan lényeges gondok, amelyeknek megoldása hathatósan elősegítheti az oktatási reform célkitűzéseinek megvalósítását. — Eppen ezért jelentős a KISZ KB Egyetemi és Főiskolai Tanácsának, valamint a Semmelweis Orvostudományi Egyetem KISZ Bizottságának közös szervezésében november 9–10-én megtartott országos tanácskozás, amelyen az oktatói-dolgozói KISZ-szervezetek vezetői találkoztak.

A kétnapos tanácskozás célkitűzése az volt, hogy: 1. Megközelítően átfogó képet alkossanak az egyetemeken, főiskolákon dolgozó fiatalok helyzetéről. 2. Megvizsgálják a KISZ fiatal oktatói-dolgozói körében végzett tevékenységének különböző oldalait (az oktatói-dolgozói KISZ-szervezetek eszmei-politikai nevelőmunkáját, általában vett mozgalmi tevékenységét; e szervezetek szakmai, társadalmi-közéleti tevékenységét; a fiatalok KISZ-en keresztüli érdekképviselésének kérdéseit s egyes szervezeti kérdéseket). 3. A véleményeket, tapasztalatokat összegezve megfelelő javaslatokat, ajánlásokat fogalmazzanak meg az egyetemeken, főiskolákon dolgozó KISZ-szervezetek s más társadalmi, illetve állami szervek számára.

Magas mérce — kevés segítség

A résztvevők a plenáris és szekció ülésen (a KISZ KB, a vendéglátó egyetem és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ifjúsági szervezetének referátumai alapján) a fiatal oktatók helyzetét vizsgálva megállapították, hogy

— Oktató-nevelő munkájukat színvonalasan igyekeznek ellátni, bár ebben sokszor akadályozza őket pedagógiai-didaktikai képzettségük gyakorlatban jelentkező néhány hiányossága;

— a szakmai fejlődésüket gátolja az, hogy általában igen magas óraszámú tanítanak; sok hátról rájuk a tanszéki adminisztratív ügyek intézéséből; továbbképzésük sok esetben megoldatlan, illetve irányítatlan.

— Társadalmi-közéleti tevékenységük igen sokrétű, de munkavállalásuk és leterhelésük rendkívül egyenlőtlen;

— ez irányú tevékenységük — s sajnos ezzel együtt rendszerint a nevelőmunka is — a fiatal oktatók értékelésénél, elismerésénél, előléptetésükénél, mint igény, mint elvárás s mint értékelendő tényező rendszerint perifériára szorul.

— Anyagi és szociális helyzetük jelenti a legtöbb problémát a pedagógusok Szakszervezete

Felsőoktatási Tanácsának 30 intézményre kiterjedő felmérése alapján fiatal oktatóink átlagbére 2500 forintra tehető — ehhez 50 százalékuknál átlagosan 600–700 forint mellékjövedelem járul, de e mellékjövedelmek megszerzéséért végzett munka legtöbbször olyan jellegű, hogy nem szolgálja a szakmai fejlődést;

— a hasonló képzettségű, de nem felsőoktatási intézményben dolgozó szakemberek és az egyetemi-főiskolai oktatók bére közötti feszültség igen számottevő, ami kedvezőtlenül érezteti hatását a káderutánpótlás területén;

— lakáshelyzetük meglehetősen rossz, s a mai lakásárak mellett és jövedelmüket figyelembe véve perspektívájuk is elég bizonytalan.

Sokrétű mozgalmi munka

Az oktatói-dolgozói KISZ-szervezetek politikai, mozgalmi munkájának és szervezeti életének kérdéseit vizsgálva a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy e téren mindinkább a minőségi követelmények kerülnek előtérbe. Az a tény, hogy viszonylag rövidebb életű KISZ-szervezetekről van szó, rövidtávú és gyorsan realizálható programokat tesz szükségessé, viszonylag laza szervezeti kereteket és magas szintű rugalmasságot s alkalmazkodó készséget igényel. Az oktatói KISZ-szervezetek legfontosabb politikai feladata kettős. Egyrészt a fiatal oktatók eszmei, világnézeti, politikai felkészültségének fejlesztése, vagyis önmaguk nevelése. Másrészt (mert ezt a helyzetükből adódó sajátosságok szükségessé teszik) az egyetemi közéletben megfelelő fórumot és képviselést kell kapniuk, ezért a politikai munkában nagyobb súlyt kell helyezni a képviselési és beleszólási jog kérdésére.

Szorosabbra kellene fűzniük kapcsolataikat az intézmények pártszervezeteivel, mert a fiatal oktatók helyzetüknél fogva (a hallgatókkal való szoros kapcsolataik révén) a párt ifjúsági akcióinak agitációs- és propaganda, valamint szervezési munkájában fontos közvetítő szerepet töltenek be. (Különösen eredményesen tevékenykedhetnek — s a legtöbb felsőoktatási intézményünkben eredményesen dolgoznak is — a fiatal oktatók a hallgatói KISZ-alapszervezetek patronálásával, a kollégiumi munka segítségével, a munkás-paraszt származású fiatalok egyetemi felvételre való előkészítésének támogatásával, a hallgatói pártcsoportok munkájának segítségével, a szakmai, politikai rendezvények sikeres lebonyolításának aktív támogatásával, a KISZ-vezetőképző és politikai táborkokban való aktív részvétellel.)

Jogok és köteleességek

Az érdekképviselettel kapcsolatos problémákkal igen sokat foglalkoztak a tanácskozáson. Sok résztvevő mondta el véleményét arról a lényeges kérdérről, hogy az egyetemi-főiskolai KISZ-szervezet mennyiben jogosult, köteles képviselni fiatal oktató-dolgozó KISZ-tagjait a különböző egyetemi fórumokon. Szóvá tették, hogy bár elvileg minden intézményben egy KISZ-szervezet működik, amelynek része az oktatói-dolgozói KISZ-szervezet is, s így általános képviselők egyaránt joga és kötelessége a KISZ megfelelő egyetemi szerveinek; az egyetemek, főiskolák

többségében az intézményi, kari szintű KISZ-vezetés nem tekinti szívügyének a fiatal oktatók és dolgozók általános érdekképviselést.

A szociális érdekvédelemmel kapcsolatos feladatok közül sok szó esett a béremelésekkel kapcsolatos véleményezésről, illetve kezdeményezésről; a jutalmak elosztásába való bekapcsolódás szükségességéről és lehetőségeiről; a fiatalok lakáshoz jutásának elősegítéséről; a bölcsődei, óvodai férőhelyek elérésében az arra érdemes tagok támogatásáról; egyéb munkahelyi szociális berendezések létesítésének, bővítésének, színvonalának emelésének kérdéseiről (például — az elsősorban a dolgozó fiatalokat érintő — öltözési, mosakodási, étkezési lehetőségek problémáiról).

A résztvevők egyetértettek abban, hogy az eddiginél hatékonyabban kell az oktatói-dolgozói KISZ-szervezeteknek szorgalmazniuk, igényelniük véleményüket és javaslataikat kellő súllyal szerepeljenek olyan fontos kérdésekben, mint:

— az intézetekbe kerülő új oktatók és munkatársak személye;

— a pályakezdők részére az intézeti életbe való beilleszkedés optimális feltételeinek megteremtése;

— a káderfejlesztési tervek;

— a szakmai előrehaladást alapvetően elősegítő feltételek biztosítása az arra érdemes fiataloknak.

Határozati javaslatok

A kétnapos tanácskozás eredményeképpen a KISZ Központi Bizottsága felé továbbítandó határozati javaslatok születtek. A pedagógusképzéssel foglalkozó intézmények szekciója például a következő határozati javaslatokat hozta:

— Az oktatói-dolgozói KISZ-szervezet felépítése kövesse az egyetem sajátos strukturáját és ezek a KISZ-szervezetek közvetlenül a kari, illetve egyetemi KISZ végrehajtó bizottságokhoz tartozzanak.

— A párt alapszervezetek évenként, egyszer értékeljék az oktatói-dolgozói KISZ-alapszervezetek tevékenységét.

— Azokban az intézményekben, ahol külön dolgozói KISZ-szervezet van, annak csúcstíkára tanácskozási joggal vegyen részt az egyetemi KISZ végrehajtó bizottság ülésén.

— A 103/1973. MM. sz. utasítás értelmében, ahol ez még nem történt meg, kezdjék el az ifjúsági törvény végrehajtását.

— Az állami vezetés a fiatalokat érintő erkölcsi és szociális kérdésekben fokozottan vegye figyelembe az oktatói-dolgozói KISZ-alapszervezet véleményét.

— Az intézmények vegyék fel a kapcsolatot a városban működő OTP-vel, s próbáljanak oda-hatni, hogy albérlők háza épüljön, amelyben (természetesen az ötéves kötelező takarékoskodást vállalva) a tanársegédek elhelyezést nyerjenek.

— Az intézményekben az állami és pártvezetéssel közösen keresni kell a lehetőségeket és meg kell oldani a fiatalok szakmai továbbképzését.

— Hozzanak létre egy országos ifjúsági kiadványt, amelyben a fiatal oktatók publikálhatnak.

A mostani tanácskozást két évenként újabb hasonló konferenciák fogják követni.

XI. évfolyam, 16. szám

1973. nov. 23.

- * Előadok néhány nyilatkozatot...
- * Bulgakov reinkarnációja
- * Olimpiai döntő — törött bordákkal

Pályázati felhívás

az egyetemi és főiskolai tudományos diákkörök számára

Az OIOT Ifjúságpolitikai Titkársága az 1973/74. tanévre az alábbi témákból pályázatot hirdet:

továbbfejlesztésével és a középiskolás fiatalok foglalkoztatásának egyéb lehetséges formáival.)

1. Sajátosan ifjúsági igényeket kielégítő, olcsó kivitelezésű ifjúsági klubház, ifjúsági park, ifjúsági üdülőtábor tervezése.

6. A kollégiumi nevelőmunka hatékonysága fokozásának lehetséges módszerei.

(A tervdokumentáció készítésénél fordítsanak figyelmet arra, hogy mind a klubház, park, mind az üdülőtábor variálható legyen és a különböző nyersanyagforrásokat vegye figyelembe.)

(Különös tekintettel a kollégiumi nevelés azirányú tevékenységére, amely a fizikai dolgozó szülők gyermekei művelődési hátrányainak megszüntetésére irányul.)

2. Ifjúsági klub, üdülő, ifjúsági és úttörőház berendezésének tervezése.

7. Az ifjúsági turizmus továbbfejlesztésének szervezeti és bonyolítási formái.

(Olcsó kivitelű, formájában, színeiben az ifjúság ízléséhez igazodjon és az adott ifjúsági objektum jellegének megfelelő alapfunkció betöltésére alkalmas legyen. Technológiája alkalmazkodjon a hazai lehetőségekhez.)

(A bel- és külföldi turizmus vonatkozásában az állami támogatás jelenlegi rendszerének és hatékonyságának, a továbbfejlesztés lehetőségeinek és irányainak vizsgálata.)

3. Az ifjúsági klubok valamelyik fajtája (általános, réteg, szakirányú) működési modelljének kialakítása.

A pályázaton a tudományos diákkörök tagja egyénileg, vagy kollektíven vehetnek részt.

(A különböző típusú klubok programjainak kialakítása legyen tekintettel a klub működési helyére, az adott ifjúsági közösség összetételére, érdeklődési körére, iskolai végzettségére, életkorára, orientáljon a szabad időtöltés és művelődés legjobb formáira.)

Az elkészített pályázatot (névvel, címmel ellátva) 1974. május 1-ig kell benyújtani az intézményi (kari) Tudományos Diákkör Tanács elnökéhez, aki a pályázatokat 1974. május 15-ig továbbítja az OIOT Ifjúságpolitikai Titkárságára (Budapest 1884. Szalay u. 10.)

4. Munkásszálláson élő fiatalok szabad időtöltési szokásainak vizsgálata.

Az előírt határidő után benyújtott pályázatok nem vehetők figyelembe.

(A vizsgálat terjedjen ki az igények és a lehetőségek elemzésére, tartalmazzon megoldási javaslatokat is.)

A pályázatok elbírálásának és a pályázati jutalmak kiosztásának határideje: 1974. június 30.

5. A tanulóifjúság szervezett foglalkoztatásának lehetőségei, ennek népgazdasági és pedagógiai jelentősége.

A jutalomban részesített pályamunkákat az OIOT szabadon hasznosíthatja.

(E téma vizsgálata foglalkozhat az építőtábori mozgalom

OIOT Ifjúságpolitikai Titkárság

Környezetvédelmi akció (Fotó: Ruskai Károly)